

APELUL DE LA BERLIN

PATRIMONIUL CULTURAL PENTRU VIITORUL EUROPEI

PREAMBUL

2018, [Anul European al Patrimoniului Cultural](#), marchează un punct de cotitură al mișcării pentru patrimoniul cultural, mișcare aflată într-o continuă creștere la nivel european. Trebuie să construim pe dinamica acestui moment pentru a recunoaște și dezvolta puterea pozitivă și coezivă a patrimoniului cultural, precum și a valorilor comune. Acestea au capacitatea de a stabili legături între cetățenii și comunitățile Europei și de a atribui o semnificație mai profundă întregului proiect european. Acum este timpul să acționăm.

„Apelul de la Berlin” a fost prezentat în cadrul [Summit-ului European al Patrimoniului Cultural](#), pe 22 iunie 2018 în Berlin, de către cele trei organizații gazdă – [EUROPA NOSTRA](#) – Vocea Patrimoniului Cultural în Europa; [Comitetul German pentru Patrimoniul Cultural \(DNK\)](#), în calitate de coordonator național al Anului European al Patrimoniului Cultural în Germania; și [Fundația Patrimoniului Cultural Prusac \(SPK\)](#) din Berlin.

Primul Summit pentru Patrimoniul Cultural European, organizat în Berlin între 22-24 iunie 2018, în cadrul Anului European al Patrimoniului Cultural (EYCH), a reunit un număr mare de cetățeni și organizații din întreaga Europă. Printre ei au fost reprezentanți ai instituțiilor, asociațiilor, fundațiilor și universităților, precum și ai comunităților și siturilor religioase care lucrează cu patrimoniul cultural; arhitecți, profesioniști din muzee, restauratori, meșteșugari, artiști, proprietari privați de situri și case istorice, cercetători și profesori/pedagogi, reprezentanți ai autorităților publice și ai instituțiilor financiare; antreprenori, start-upuri, istorici (de artă), jurnaliști, fotografi, studenți și tineri voluntari; împreună cu miniștri ai culturii, primari ai orașelor istorice, membri ai parlamentelor la nivel european, național și regional, reprezentanți ai instituțiilor Uniunii Europene, precum și ai Consiliului Europei, UNESCO și ICCROM și multe rețele europene din domeniul patrimoniului.

„Apelul de la Berlin” este inspirat și legitimat de experiența, entuziasmul și implicarea tuturor acelor femei și bărbați care se ocupă de patrimoniul cultural (tangibil, intangibil și digital) și care își dedică cunoștințele, timpul și energia, ca profesioniști sau voluntari, pentru a asigura transmiterea acestei moșteniri către generațiile viitoare. Valoarea economică a muncii lor este semnificativă; valoarea socială și culturală a acestora este neprețuită.

De asemenea, „Apelul de la Berlin” se bazează pe contribuția și sprijinul [coordonatorilor naționali ai Anului European al Patrimoniului](#), membrilor [Comitetului de Stakeholderi ai Anului European al Patrimoniului](#), și membrilor [Alianței Europene pentru Patrimoniu 3.3](#).

Îi invităm acum pe toți cei cărora le pasă de trecutul, prezentul și viitorul Europei să semneze, să sprijine și să distribuie acest document, „Apelul de la Berlin”.

APELUL DE LA BERLIN

NOI, CETĂȚENII, ORGANIZAȚIILE ȘI INSTITUȚIILE SEMNATARE/SUBSEMNATE... suntem pregătiți să ne asumăm responsabilitatea noastră comună de a dezvolta puterea coezivă și potențialul patrimoniului nostru cultural comun pentru a contribui la o Europă mai pașnică, prosperă, incluzivă și justă.

Azi, în acest An European al Patrimoniului Cultural, avem o ocazie unică de a influența dezbaterile despre Viitorul Europei. Confruntându-se cu atât de multe provocări, și chiar amenințări, asupra valorilor fundamentale ale Europei, această dezbateră nu se poate baza exclusiv pe considerații politice, economice sau de securitate. Trebuie să „schimbăm tonul” discursului despre Europa. Trebuie să plasăm patrimoniul nostru cultural comun acolo unde își are locul: în centrul politicilor și priorităților Europei.

DE CE? PENTRU CĂ...

1. Patrimoniul nostru cultural ne definește ca europeni deoarece reflectă valorile noastre diferite, culturi și amintiri comune. Astfel, reprezintă esența motto-ului „Unitate în diversitate” al Europei și ne ajută să rezistăm forțelor care dezbină și care pun în pericol societatea noastră;
2. Patrimoniul nostru cultural cuprinde multiple straturi ale identității noastre – locale, regionale, naționale și europene; aceste straturi sunt interconectate, se susțin reciproc și evoluează continuu;
3. Patrimoniul nostru cultural ne hrănește atât sentimentul de apartenență la o comunitate locală, cât și sentimentul de a fi împreună și solidari unii cu alții în Europa;
4. Patrimoniul nostru cultural reprezintă o punte de legătură între generații, întrucât reflectă relația simbiotică și trans-frontalieră a oamenilor și ideilor de-a lungul a multe secole de istorie comună. În consecință, patrimoniul cultural constituie fundamentul unui dialog și al unei interacțiuni productive, bazate pe respect, în cadrul și între diferitele comunități din Europa, precum și cu alte culturi din lume;
5. Patrimoniul nostru cultural asigură o punte între trecutul și viitorul nostru. Ne permite să ne inspirăm și să construim pe baza tradițiilor noastre culturale și a istoriei; în același timp, ne ajută să vindecăm răni și să reparăm fracturi din trecut. Ne inspiră permanent să fim creativi și să inovăm. Astfel, patrimoniul cultural este o sursă continuă de învățare, inspirație și o bază pentru a fi cetățeni activi și responsabili;
6. De asemenea, patrimoniul nostru cultural este un vector esențial al dezvoltării durabile și al coeziunii sociale sporite, precum și o sursă importantă de locuri de muncă, create direct și indirect, și care aduc numeroase satisfacții;
7. Patrimoniul nostru cultural aduce armonie și frumusețe mediului în care trăim, atât celui construit și amenajat de om, cât și celui natural, aducând astfel bunăstare și îmbunătățind calitatea vieții.

Reafirmând – în acest an care marchează cea de-a 70-a aniversare a [Declarației Universale a Drepturilor Omului](#) – că dreptul la patrimoniu cultural este un drept fundamental al omului, și reafirmând – în acest An European al Patrimoniului Cultural – devotamentul nostru față de principiile formulate într-un număr mare de [politici deja adoptate](#) de numeroase organizații europene și internaționale, acum este timpul să transpunem aceste principii în practică, în vederea obținerii unor rezultate tangibile pentru Europa și cetățenii săi:

ACȚIUNEA 1 DEZVOLTAREA UNUI PLAN DE ACȚIUNE EUROPEAN PENTRU PATRIMONIUL CULTURAL

Facem apel la realizarea unui Plan de Acțiune European Pentru Patrimoniul Cultural, ambițios, ca moștenire durabilă a Anului European al Patrimoniului Cultural. Acest Plan de Acțiune, care este deja anunțat în recent adoptata [Nouă Agendă Europeană pentru Cultură](#), trebuie să fie pregătit și implementat cu întreaga implicare și dedicare a tuturor părților interesate, publice și private, inclusiv societatea civilă. De asemenea, trebuie să urmărească o abordare holistică și să fie interconectat cu toate agendele de politici și priorități europene, în deplină aliniere cu recente concluzii ale [Consiliului Uniunii Europene](#). Ne referim la obiectivele și domeniile de politici precum coeziune socială, dezvoltare regională, dezvoltare urbană, dezvoltare rurală, mediu, politici maritime și de turism, agenda sustenabilității și adaptării la schimbările climatice, cercetare și inovare, politici digitale, educație și aptitudini și, desigur, tineret. Acest Plan de Acțiune trebuie, în plus, să aibă o dimensiune externă puternică, deoarece Uniunea Europeană trebuie să își asume, de asemenea, responsabilitatea la nivel global, și să se adreseze partenerilor din cadrul și dincolo de granițele Uniunii Europene. Planul de acțiune trebuie, așadar, să fie în concordanță cu [Convenția de la Faro privind valoarea patrimoniului cultural pentru Societate](#) adoptată de Consiliul Europei, cu recenta [Strategie Europeană Pentru Secolul 21 Privind Patrimoniul Cultural a Patrimoniului European](#), și cu [Agenda Națiunilor Unite 2030 pentru Dezvoltare Durabilă](#).

ACȚIUNEA 2 RECUNOAȘTEREA PATRIMONIULUI CA PRIORITATE PENTRU POLITICILE ȘI FINANȚĂRILE EUROPENE

În sprijinul viitorului Plan de Acțiune European Pentru Patrimoniul Cultural, solicităm instituțiilor Uniunii Europene să recunoască pe deplin patrimoniul cultural ca o prioritate strategică în [viitoarele programe de politici](#) și în [noul cadru financiar multianual al Uniunii Europene](#) (2021–2027). Această recunoaștere va contribui la investiția atât de necesară în capitalul uman și cultural al Europei și în promovarea valorilor europene. În același timp, rămânem devotați efortului de a continua creșterea nivelului de conștientizare al [valorilor și beneficiilor multiple](#) pe care patrimoniul cultural le aduce Europei. Acest lucru este important în mod special în perspectiva viitoarelor alegeri parlamentare europene din mai 2019 și a constituirii unei noi Comisii Europene.

ACȚIUNEA 3 CREAREA DE PUNȚI ÎNTRE LOCAL, NAȚIONAL ȘI EUROPEAN

Diferitele niveluri de guvernare sunt cheia activării întregului potențial al patrimoniului cultural ca resursă strategică pentru societate, economie, cultură și mediu. Așadar, solicităm tuturor Statelor, Regiunilor și Orașelor din Europa să continue dezvoltarea holistică și ambițioasă a politicilor și planurilor pentru patrimoniul cultural. Le îndemnăm, de asemenea, să își sporească dialogul și cooperarea cu organizațiile europene și internaționale, precum și cu societatea civilă, garantând astfel că politicile și planurile de acțiune adoptate la diferitele niveluri ale guvernării – de la cel local, la național și european – sunt complementare și coerente.

ACȚIUNEA 4 CONSERVAREA ȘI TRANSMITEREA A CEEA CE ESTE DE NEÎNLOCUIT

Patrimoniul cultural este unic și de neînlocuit. Cu toate acestea, este de multe ori vulnerabil și chiar periclitate. Așadar, este sarcina noastră colectivă să conservăm această comoară astfel încât să o transmitem mai departe, spre bucuria și (re)utilizarea generațiilor viitoare. Trebuie să sporim resursele umane și financiare necesare și să investim în consolidarea abilităților și capacității de a asigura conservarea, dezvoltarea și transmiterea adecvată a patrimoniului nostru, atât fizic, cât și digital. În acest proces, trebuie să implicăm total universitățile și comunitatea de cercetare, să dezvoltăm modele de afaceri inovatoare și să stimulăm sinergiile creative dintre patrimoniu și arte. De asemenea, trebuie să recunoaștem valoarea expresiilor intangibile ale patrimoniului nostru, care evoluează constant și ne îmbogățesc societatea și mediul de viață.

ACȚIUNEA 5 INVESTIȚII ÎN OPERAȚIUNI DE CALITATE DE REGENERARE BAZATĂ PE PATRIMONIUL

Trebuie să asigurăm și să creăm posibilitatea unor investiții adecvate, publice și private, în operațiuni de calitate, bazate pe patrimoniu, de regenerare a cartierelor, orașelor și mediului rural, fundamentate pe creativitate, inovare și reutilizare adaptivă; inspirate de principiile unei „Baukultur”/Culturi a construirii de înaltă calitate, așa cum au fost ele formulate în [Declarația de la Davos](#) adoptată la începutul Anului European al Patrimoniului Cultural; și îmbogățită de participarea activă a cetățenilor și comunităților lor și a organizațiilor societății civile. În acest context, salutăm interacțiunea creativă și respectuoasă dintre protecția patrimoniului construit și contribuțiile contemporane la mediul nostru construit, care contribuie la patrimoniul de mâine.

ACȚIUNEA 6 PROMOVAREA UNOR MAI BUNE CUNOAȘTERI ȘI A UNEI ÎNȚELEGERI MAI PROFUNDE

Patrimoniul cultural trebuie să primească o mai mare importanță în activitățile educaționale – atât formale, cât și informale – pentru toate vârstele. Acest lucru va stimula o implicare mai puternică a publicului în protejarea și transmiterea patrimoniului nostru cultural. O atenție specială trebuie acordată educației privind istoria și interpretarea patrimoniului în contextul trecutului, prezentului și viitorului Europei. Astfel, cetățenii Europei, și în special copiii și tineretul, vor dobândi instrumentele necesare pentru o înțelegere mai aprofundată a permanentelor întâlniri și schimburi care au loc în interiorul Europei, precum și între Europa și alte culturi ale lumii. Toate aceste activități vor ajuta la construirea unor relații mai respectuoase și profunde între oameni și locurile unde trăiesc, unde lucrează sau pe care le vizitează. Acest lucru va conduce, de asemenea, la o mai bună înțelegere și incluziune, precum și la mai mult respect pentru noii locuitori ai Europei.

ACȚIUNEA 7 VALORIFICAREA AVÂNTULUI DIN PREZENT

Anul European al Patrimoniului Cultural a conferit forță avântului și mobilizării pentru patrimoniu cultural în Europa. Acum este necesar să consolidăm și să îmbunătățim sinergiile în cadrul celui mai amplu spectru de actori publici și privați, inclusiv organizații europene și internaționale relevante și societatea civilă. Pentru a reuși, trebuie să găsim o formulă mai adecvată pentru o platformă mai durabilă în vederea acumulării de cunoștințe, formarea de capacități și coordonarea activismului pentru patrimoniu cultural în Europa.

Berlin, 22 iunie 2018

Apelul de la Berlin poate fi semnat online accesând site-ul Europa Nostra:
www.europanostra.org/berlin-call-action

